

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2024-2025
Anul de studiu I / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
1.2. Facultatea	FACULTATEA DE ISTORIE, LITERE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.3. Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE, ARHEOLOGIE ȘI PATRIMONIU
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	II
1.6. Programul de studii/calificări COR*	CERCETAREA, CONSERVAREA ȘI VALORIFICAREA PATRIMONIULUI ISTORIC Calificări/opportunități: Cod calificare: istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), asistent de cercetare în istorie (COR 263308) / 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice / Acces în ciclul de doctorat.

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	ETICA CONSERVĂRII ȘI RESTAURĂRII PATRIMONIULUI CULTURAL	2.2. Cod disciplină	MCC 1106A
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Ileana Burnichioiu		
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I
		2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
		2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	-
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					23
d. Tutoriat					6
e. Examinări					1
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					

3.7 Total ore studiu individual	83
3.8 Total ore activități universitare	42
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite**	5

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală cu internet, display interactiv + videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării	C4. Dă dovadă de expertiză disciplinară - dă dovadă de cunoașterea aprofundată și înțelegerea complexă a unui anumit domeniu de cercetare, inclusiv a cercetării responsabile, a principiilor etice și de integritate științifică în materie de cercetare, respectul vieții private și a cerințelor RGPD, legate de activitățile de cercetare dintr-o anumită disciplină.
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în contexte mai largi asociate domeniului.
7.2 Obiectivele specifice	Utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare, a fundamenta decizii constructive și de a le comunica.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Introducere. Obiective. Noțiuni. Tematică și bibliografie.</p> <p>2. Apariția și evoluția noțiunilor de „patrimoniu”, „monument” și „monument istoric”.</p> <p>3. Primele dezbateri asupra principiilor restaurării în Europa. Începuturile reglementărilor de stat asupra patrimoniului cultural. Primele doctrine. Restaurarea stilistică. Conservare vs. restaurare.</p> <p>4. Teorii și concepte. Conservarea. Principiile de conservare ale lui John Ruskin. The Society for the Protection of Ancient Building. Dezvoltarea politicilor de conservare în Europa continentală.</p> <p>5. Teorii și concepte. Alois Riegl și <i>Denkmalkultus</i>. Restaurarea științifică. Camillo Boito. Teoria restaurării la Cesare Brandi. Institutul Central de Restaurare (1939).</p> <p>6. Organizații internaționale de protecția monumentelor: UNESCO, ICOMOS, ICOM, Consiliul Europei, OWHC etc. – specific, obiective, sfere de activitate, acte.</p> <p>7. Conferința de la Atena (1931) și Carta de la Atena (1933). Carta de la Veneția (1964) și perspectiva asupra conservării și restaurării monumentelor istorice; noțiunea de „monument istoric”.</p> <p>8. Protecția patrimoniului cultural după Carta de la Veneția.</p> <p>9. Convenția privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, Paris, 1972. Documentul Nara asupra autenticității (1994). Convenția cadru asupra valorii patrimoniului cultural pentru societate – Consiliul Europei (2005).</p> <p>10. Tendințe contemporane în practica protecției diverselor categorii de patrimoniu pe plan mondial (I).</p> <p>11. Tendințe contemporane în practica protecției diverselor categorii de patrimoniu pe plan mondial (II).</p> <p>12. Situația patrimoniului cultural în Principatele Române, Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș în secolul XIX-XX. Instituții de protecție, legislație, principii aplicate, studii de caz.</p> <p>13. Prezentarea și discutarea referatelor de semestru – studii de caz din România secolelor XX-XX (monumente/ansambluri).</p> <p>14. Prezentarea și discutarea referatelor de semestru – studii de caz din România secolelor XX-XX (monumente/ansambluri).</p>	<p>Expunere, proiecții conversații</p>	<p>2 h fizice pentru fiecare temă. (pot include deplasări la monumente istorice).</p>
<p>Bibliografie selectivă:</p> <p><i>Acte normative privind patrimoniul cultural</i>, în http://www.cimec.ro/Legislatie/Legislatie-culturala.html.</p> <p>Babelon Jean-Pierre, Chastel, André, <i>La notion de patrimoine</i>, Paris, Liana Levi 1994.</p> <p>Brandi Cesare, <i>Teoria del restauro</i>, Torino, Giulio Einaudi Editore s.p.a., 1977.</p> <p>Brandi Cesare, <i>Teoria restaurării</i>, București, Editura Meridiane, 1996.</p> <p><i>Carta internațională pentru conservarea și restaurarea monumentelor și siturilor (Carta de la Veneția) adoptată la cel de-al II-lea Congres internațional al arhitecților și tehnicienilor pentru monumente istorice</i>, Veneția, 25-31 mai 1964, www.icomos.org.</p> <p>Choay Françoise, <i>Alegoria patrimoniului urmată de Șapte propoziții despre conceptul de autenticitate și folosirea acestuia în practica patrimoniului istoric</i>, București, Ed. Simetria, 1998.</p> <p>Choay Françoise, <i>Patrimoniul la răscruce. Antologie de luptă</i>, București, Ozalid, 2014.</p> <p><i>Cultural Heritage Policy Documents</i>, The Getty Institute Conservation, în http://www.getty.edu/conservation/publications_resources/research_resources/charters.html.</p> <p>Cunnington Pamela, <i>Care of Old Houses</i>, Londra, A&C Black, 1991.</p> <p>Curinschi-Vorona, Gheorghe, <i>Restaurarea monumentelor istorice</i>, București, 1968.</p> <p>Curinschi-Vorona, Gheorghe, <i>Arhitectură. Urbanism. Restaurare</i>, București, 1996.</p> <p>Cursaru-Herlea, Simona Maria, <i>Istoricul conservării și restaurării: note de curs</i>, Sibiu, Techno Media, 2011.</p> <p><i>Document de NARA sur l'authenticité (1994)</i>, în https://www.icomos.org/fr/notre-reseau/comites-scientifiques-internationaux/liste-des-comites-scientifiques-internationaux/179-articles-en-francais/ressources/charters-and-standards/186-document-de-nara-sur-lauthenticite.</p> <p>Erder C., <i>Our Architectural Heritage: From Consciousness to Conservation</i>, UNESCO, Museums and Monuments XX, 1986.</p> <p>Feilden Bernard M., <i>Conservation of Historic Buildings</i>, Butterworth-Heinemann, 1994.</p> <p>Fitch James Marston, <i>Historic Preservation, Curatorial Management of the Built World</i>, Charlottesville, University Press of Virginia, 1992.</p> <p>Grefre X., <i>La gestion du patrimoine culturel</i>, Paris, 1999.</p> <p>Jedrzejewska Hanna, <i>Ethics in Conservation</i>, Stokholm, Institutet for materialkunskap, 1976.</p> <p>Lazea A., <i>Pentru o antropologie a patrimoniului și patrimonializării. Perspective asupra monumentelor istorice în România</i>, Iași, Lumen, 2012.</p> <p>Lazea A., <i>Construcția legislativă și instituțională privind monumentele istorice după 1989</i>, în <i>Revista Transilvană de Științe Administrative</i>, 3 (27), 2010, p. 97-113.</p> <p>Mihalache Andi, <i>Contribuții la istoria ideii de patrimoniu: surse, evoluții, interpretări</i>, 2014.</p> <p>Mihalcu Mihail, <i>Conservarea obiectelor de artă și a monumentelor istorice</i>, București 1970.</p> <p>Mohanu Dan, <i>Pierderea autenticității monumentelor istorice: o maladie actuală</i>, în <i>Caietele restaurării</i>, 2015.</p> <p>Moldoveanu Aurel, <i>Conservarea preventivă a bunurilor culturale</i>, București, 1999.</p> <p>Musteață Sergiu (ed.), <i>Tendințe curente în protecția patrimoniului arheologic în România și Republica Moldova</i>, Iași-Chișinău, 2016.</p>		

Nicolescu C., *Muzeologie generală*, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1975.
 Nistor Sergiu, *Protecția patrimoniului cultural în România. Culegere de acte normative*, Editura Universitară „Ion Mincu”, București, 2002
 Opreș Ioan, *Comisiunea Monumentelor Istorice*, București, Ed. Enciclopedică, 1994.
 Opreș Ioan, *Protejarea mărturiilor cultural-artistice din Transilvania și Banat după Marea Unire*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988.
 Opreș Ioan, *Colecționism, muzeologizare, patrimonializare*, București, Editura Oscar Print, 2013.
 Pearce David, *Conservation Today*, London, Routledge, 1989.
 Petzet Michael, *Principles of preservation: An introduction to the International Charters for Conservation and Restoration 40 years after the Venice Charter*, în *International Charters for Conservation and Restoration. Monuments & Sites, I*, München, ICOMOS, 2004.
 Petzet Michael, *Conservation of monuments and sites: international principles in theory and practice*.
 Denkmalpflege: internationale Grundsätze in Theorie und Praxis, ICOMOS, 2013.
 Pop Virgil, *Istoria conservării*, Cluj-Napoca, UT Press, 2002.
 Riegl Alois, *Cultura modernă a monumentelor. Esența și geneza sa*, București, 1999.
 Sandu I.C.A., *Principiile fundamentale de teoria conservării și restaurării*, Iași Ed. Corson, 2001.

Caiete ICOMOS, nr. 1: Principii internaționale ale preservării monumentelor, 2010.
Caietele restaurării, Editura ACS, 2012-2023.
Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, București, 1908-2007
 (<https://patrimoni.gov.ro/publicatii/buletinul-comisiei-monumentelor-istorice>).
Revista Muzeelor și Monumentelor. Monumente Istorice și de Artă
 (<http://patrimoni.gov.ro/publicatii/revista-monumentelor-istorice/12-inp/144-buletinul-monumentelor-istorice-revista-monumentelor-istorice-1958-1970-1989>).
Curent trends in archaeological preservation: national and international perspectives
[http://archaeoheritage.ro/downloads/ArchaeoHeritage.ro%20-%20International%20Archaeological%20Legislation%20\(Romanian\).pdf](http://archaeoheritage.ro/downloads/ArchaeoHeritage.ro%20-%20International%20Archaeological%20Legislation%20(Romanian).pdf).

8.2. Seminar-laborator	Metode de predare	Observații

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Competențele profesionale și transversale, ariile de conținut și creditele alocate sunt în concordanță cu obiectivele programului de studii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Calitatea cunoștințelor acumulate în general; Însușirea limbajului specific disciplinei. Capacitatea de evaluare și analiză critică a modului în care s-au aplicat, la diverse cazuri, principiile conservării și restaurării.	Examinare scrisă un subiect scris legat de tematica cursului Prezentarea orală a referatului de semestru	50% 50%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță: 5 Demonstrarea competențelor în cunoașterea principalelor repere privitoare la formarea conștiinței patrimoniale în cultura modernă; asumarea principiilor etice din domeniul conservării și restaurării patrimoniului necesare activităților din aria specializării masteratului.			

Data completării Semnătura titularului de curs

15.09.2024

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

17.09.2024

Semnătura directorului de departament